

004.87.0901.04
DHMİ SİGORTA YÖNETMELİĞİ

AMAÇ :

MADDE 1- Bu yönetmeliğin amacı;
Devlet Hava Meydanları işletmesi Genel Müdürlüğünün sahibi , kiracısı, veya işleticisi bulunduğu menkul ve gayrimenkul kıymetlerin rizikolara karşı sigorta işleminin yapılması ve bu işlerin yürütülmesine ilişkin temel ilkelerin belirlenmesidir.

KAPSAM :

MADDE 2- Bu yönetmelik, sigorta teknik ve gereklerine uygun olarak DHMİ Genel Müdürlüğünün sigorta işlemine giren rizikolara ait teminat ve tedbirlerle ilgili hükümleri kapsar.

TANIMLAR :

MADDE 3- Bu yönetmelikte geçen tanımlar aşağıda açıklanmıştır :

- (a) Kuruluş, DHMİ, Teşkilat, idare; Devlet Hava Meydanları işletmesi Genel Müdürlüğünü ifade eder.
- (b) Sigorta işlemi: Menkul ve Gayri menkulleri sigorta tekniğinin kabul edeceği her türlü tehlikelere karşı dahili,harici ve müşterek sigorta yöntemleri ile teminat altına alınmasını ifade eder.
- (c) Dahili Sigorta: Kuruluşça karşılık tesis edilerek "DAHİLÎ FONLAR" oluşturmak suretiyle yapılan sigortadır,
- (d) Harici Sigorta: Prim ödemek suretiyle tamamı sigorta şirketlerine yaptırılan sigortadır.
- (e) Müşterek Sigorta: işin karakterine göre belli oranlarda dahili ve harici sigortaların birlikte oluşturdukları sigortadır.
- (f) Poliçe ve Zeyil name: ihbarnameye dayanılarak sigortacı tarafından düzenlenen sözleşmeye Poliçe,bu poliçe kapsamında meydana gelecek değişiklikler için yine sigortacı tarafından ek olarak düzenlenen sözleşmeye zeyil nane denir.
- (g) Muafiyet : Sigorta mevzuu hasarların tazmininde hasar bedelinin bir kısmının teminat dışı bırakılmasını tanımlar.
- (h) Ekspertiz : Her türlü hasar tespit işlemini ifade eder.
- (i) Teklif name : Hariç:» sigorta ile sigortalanacağı belirlenen inal ve kıymetler için sigorta şirketine gönderilen belgeye teklif name denir.
- (j) Dahili Sigorta Fişi(poliçesi) : DAHİLÎ SİGORTAYA tabi tutulması gereken kıymetler için karşılık tesisi amacıyla düzenlenen belgeye denir.
- (k) Teminat : Sigortacının sigorta mukavelesi ile sigortacıya vermiş olduğu garantidir.
- (l) Sigorta tazminatı : Rizikonun oluşması halinde sigorta ettirene ödenecek olan kıymeti ifade eder.

SİGORTA YAPTIRMANIN AMACI:

MADDE 4 - DHMİ Genel Müdürlüğüne ait mal ve kıymetler, rizikolara karşı sigorta teminatı altına alınır. Sigorta bir kar ve temettü vesilesi olmayıp, meydana gelebilecek zararların tazmininin sağlanması ve korunma amacıyla yaptırılır. Anca» , yetkili ve sorumlular, olası tehlikelere karşı her türlü tedbirleri almakla yükümlüdürler.

SİGORTALAMA YETKİ VE KARARI :

MADDE 5- Kuruluşun sahibi ve kiracısı bulunduğu menkul ve gayrimenkul kıymetlerin hangi şart ve rizikolara karşı hangi yöntemle (Dahili,Harici) Müşterek sigorta) teminat altına alınacağı Genel Müdürlük Makam onayı ile belirlenir.

SİGORTA DEĞERLERİ :

MADDE 6- Sigortalanması gerekli görülen kuruluş mamelekinin kayıtlı değeri veya rayiç değeri üzerinden sigortalanmasına ilgili Daire Başkanlıklarının görüşü ve Malzeme Daire Başkanlığının teklifi üzerine Genel Müdürlük onayı ile belirlenir.

MUAFİYETLER :

MADDE 7- Harici sigortalarda poliçelerin genellikle muafiyetsiz olarak düzenlenmesi esastır. Ancak, rizikonun cinsi, tehlike derecesi ve ortaya çıkma ihtimali göz önüne alınarak fazla prim ödenmesini önlemek için muafiyeti sigortada yapılabilir. Dahili sigortalarda muafiyet uygulanmaz.

SİGORTA SÜRESİ VE BAŞLANGIÇ TARİHLERİ :

MADDE 8- Kısa vadeli olarak yapılması gerekli olanlar dışındaki harici sigortalar bir yıllık süreyle yapılır. Gerek duyulması halinde Genel Müdürlük Makamından alınacak onay doğrultusunda bir yıldan fazla süreyle de sigorta yapılabilir. Dahili sigorta işlemlerinde sigorta poliçelerinin başlama tarihlerinin belirlenmesinde herhangi bir zorunluluk yoksa yılbaşı esas alınır.

SİGORTALI MAMELEKTEKİ ARTIŞ VE EKSİLİŞLER:

MADDE 9- Yıl içerisinde Dahili sigortalı mamelekteki (sabit kıymet hesaplarına eklenen veya çıkarılan değerler) artış ve eksilişler müteakip yıl değerlendirilir.

YILLIK SİGORTA GİDERLERİNİN TESPİTİ:

MADDE 10- Her yıl bütçe hazırlık çalışmaları sırasında Malzeme Daire Başkanlığı, müteakip yıl için yapılacak sigorta giderlerini tespit ederek, hazırlayacağı ödenek ihtiyaç listesini Mali İşler Dairesi Başkanlığına gönderir.

KURULUŞ BÜTÇESİNDEN KARŞILANACAK ZARARLAR :

MADDE 11- Dahili, harici ve müşterek sigortalarda aşağıda yazılı zararlar kuruluş bütçesinden karşılanır.

- Muafiyet ,eksik sigorta temini, zaman aşımına uğrama, ihbarda bulunmanla ve diğer sebeplerle sigorta şirketince ödenmeyen zararlar
- Sigorta teminatını aşan zarar ve tazminatlar.
- Manevi tazminatlar.
- Meydana gelen hasarın sorumlularından tahsili için gerekli işlemin zamanında yapılamaması veya herhangi bir nedenle meydana gelen kuruluş zararları.

SİGORTA FONU VE SİGORTA İŞLEMLERİ :

MADDE 12 -

(a) Dahilili Sigorta Fonu : Dahili Sigorta fonu kuruluş bütçesinden Yangın, kaza, nakliyat ve benzeri sigortalar için ayrılan risk karşılıklarından oluşur.

(b) Dahili Sigorta fonundan karşılanacak zararlar:

- Sigorta kapsamında meydana gelecek hasarlar Genel Müdürlük onayı ile dahili sigorta fonundan karşılanır.

2. Dahili sigorta teminatı altındaki mal ve kıymetlerin üçüncü kişilere vermiş olduğu zararlar.
3. Dahili sigorta teminatı altındaki mal ve kıymetler için dışarıdan temin edilen ekspertiz ücretleri Dahili Sigorta Fonundan karşılanır.

(c) Dahili sigorta fonundan mahsup :

Dahili sigorta uygulamasına tabi tutulan kıymetler için düzenlenen dahili sigorta fişi (poliçe) Genel Müdür veya yetki vereceği Makamlarca imzalanır. Hasar ve noksanlıkların dahili sigorta fonundan mahsup işlemi. Gene Müdür veya yetkili kılacağı Makam onayı ile yapılır.

SİGORTA İŞLEMLERİ :

MADDE 13- Kuruluşa ait sigorta işlemlerinin tümü bu yönetmelik esasları dahilinde Malzeme Dairesi Başkanlığınca yürütülür.

Malzeme Dairesi Başkanlığı :

- (a) Bu Yönetmelik esasları dahilinde dahili, harici ve müşterek sigorta, işlemlerinin sigorta tekniği gereklerine uygun olarak yürütülmesini sağlamak.
(b) Dahili sigortalara ait primlerin tespit edilerek fonda toplanması için gerekli işlemleri yapmak.
(c) Sigorta teminatına giren zararları, tetkik ve takip ederek sonuçlandırmak.
(d) Her türlü Tediye ve tahsil işlemlerini Mali İşler Dairesi Başkanlığı kanalıyla yürütmek.
(e) Tediye ve tahsil işlemlerini takip ederek Mali İşler Dairesi Başkanlığıyla mutabakat sağlamak,
(f) Harici sigorta ile ilgili sözleşme, poliçe ve zeyl namelerin vaktinde hazırlanmasını temin etmek, sözleşme esaslarını ve şartlarını hazırlamak, sigorta poliçelerini özel şart ve fiyatlara uygun olarak düzenlenmesini sağlamak.
(g) Dahili ve Müşterek sigorta teminatına giren zararlar için fondan yapılacak ödemeler ile hasar tazminatının fona intikalini temin etmek
(ğ) Sigorta konusunda etüt ve düzenlemeler yapmak ve istatistiki bilgiler hazırlamak.
(h) Dahili , Harici ve müşterek sigortalara ait prim ve tahakkuk işlemlerini yapmak.
(ı) Tüm sigorta işlemlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesini temin edecek her türlü tedbiri almakla görevlidir.

KURULUŞÇA YAPTIRILACAK SİGORTALAR YAİKİN SİGORTASI :

MADDE 14- Kuruluşun sahibi, kiracısı veya işletici olduğu menkul ve gayrimenkul mal ve kıymetlerin yangın tehlikesine ve buna ek olarak yıldırım, infilak, deprem, doğalgaz, elektrik, su baskınları, fırtına ve yangın sigortası kapsamına giren diğer tüm rizikolara karşı ilgili Daire Başkanlıkların teklifi üzerine ayrı ayrı veya birlikte sigorta ettirilmesidir.

Kuruluşça gerekli görüldüğü takdirde sabotaj, halk hareketleri, kötü niyetli hareketler, terör ve harp risklerine karşı da ek sigortalar yaptırılabilir.

(a) Yangın sigortasında dahili ve harici sigorta :

Kuruluşa ait varlıklar; bulunduğu yer, tehlike derecesi ve kıymetleri göz önünde bulundurulmak şartı ile Genel Müdürlük onayı ile birikmiş sigorta fonu ve yıl içinde ayrılacak karşılıkla" dikkate alınarak kayıtlı veya ilgili Daire Başkanlığınca tespit edilen rayiç değeri üzerinden harici veya dahili olarak sigortalanır.

(b) Harici sigortada tazminatın ödenmesinden sonraki durum :

Sigorta edilen kıymetin tamamen hasara uğraması halinde hasar bedelinin tamamı sigortacıdan alındıktan sonra sözleşme sona erer. Kısmi kayıp ve hasar ödendiği takdirde, ödenen tazminat miktarı kadar sigorta kıymeti sözleşme harici kalacağından sigortalı sözleşme harici kalan miktar kadar zeylname yaptırır.

DAHİLİ SİGORTADA YANGIN HASAR TESPİTİ :

MADDE 15- (a) Dahili sigortalı kıymetlerde yapılacak Hasar Tespiti;

Yangın sigortaları dahilinde teminat altına alınan kıymetlerde teminat dahilinde meydana gelen hasarların ekspertiz işlemi ; bu işe ehliyetli DHMİ elemanlarından oluşturulan heyetçe yapılır. Bu işle ilgili elemanın DHMİ bünyesinde bulunmadığı durumlarda, işe ehliyetli başka şahıs veya

müesseseye yaptırılır.

(b) Dahili Fondan Mahsup ve Rücu :

itfaiye ve/veya DHMİ itfaiye Teşkilatı raporu ve varsa savcılıkça düzenlenecek takipsizlik kararı ile, hasar gören kıymetlerin listesi Malzeme Dairesi Başkanlığında toplanır. Anılan belgelerin tetkikinde kasıt,ihmal veya kusur bulunmaz ise, durum Genel Müdürlüğe ara edilerek zarar dahili sigorta fonundan karşılanır. Aksi taktirde olayda kasıt kusur ve ihmal olduğu tespit edilmiş ise sorumluların tespit bakımından gerekli soruşturma yapılmak üzere durum Genel Müdürlüğe arz edilir,

NAKLİYAT SİGORTASI :

MADDE 16- Kuruluşa ait menkul mal ve kıymetlerin,yurt içinden veya yurt dışından bir yerden başka bir yere nakilleri esnasında her türlü koruyucu tedbirlerin alınması ile birlikte meydana gelebilecek her türlü risklerin karşılanması amacıyla sigorta (Dahili ,Harici veya müşterek) ettirilir.

(a) Depodan depoya sigorta kaydı : Yurtdışından yurda veya yurt içinde nakli yapılacak harici veya dahili sigortaya tabi eşyaların , hangi araçla nakledilirse nakledil sin, depodan depoya kaydı ile sigorta ettirilmesi zorunludur. Ancak yurt dışından satın alınan malzemelerin işlemleri F.O.B. veya CIF esasına göre yapılmışsa, Limanda yükleme aracına tesliminden Türkiye'deki gümrüklere intikaline (gümrükten çekilme süresi de dahil) kadar harici nakliyat sigortası yaptırılır.

Süresi içerisinde gümrüklerden çekilemeyen inallar için ek süre talep edilerek zeylname düzenlettirilir.

(b) Noksan ve hasarın tespiti : Yurtiçi harici ve Dahili nakliyat sigortalarında taşınan inal ve kıymette noksan ve hasarın meydana gelmesi halinde sorumlular tarafından malın teslimi sırasında gerekli kontroller derhal yapılır. Varsa» noksanlık ve hasar durumları tutanakla tespit edilerek gerekli ihbar en seri iletişim aracıyla azami 5 gün içerisinde yapılarak ilgili sigorta şirketi ve Genel Müdürlüğe bildirilir.

(c) Harici Sigortada kıymet tayini :

Yeni tesis tevsii ve modernizasyonla ilgili makine, teçhizat,malzeme ve yedek parça ithalatıyla ilgili yurt içi ve yurt dışı harici nakliyat sigortalarında sigorta kıymeti : Fabrika fatura fiyatına ambalaj, navlun,sigorta primi, gümrük giderleri vs. masraflar global olarak fatura fiyatına % 15 oranında ilave edilmek suretiyle belirlenir. Nakliyat sigortası bu değer üzerinden yaptırılır. Global olarak belirlenen % 15 oranı koşullara yöre Genel Müdürlük onayı ile değiştirilebilir.

DAHİLİ NAKLİYAT SİGORTASINDA KIYMET VE PRİM :

MADDE 17- (a) Dahili nakliyat sigortasında sigorta kıymeti :

Dahili nakliyat sigortalarında taşınacak malın sigorta kıymeti olarak kayıtlı bedel,hurda veya iz kıymete taşıma giderlerinin eklenmesi suretiyle bulunan tutardır.

(b) Dahili nakliyat sigortasında prim oranı :

Dahili nakliyat sigortalarında prim oranı malın çeşidine, taşıma aracının cinsine ve risklere bakılmaksızın depodan depoya olmak kaydıyla % 1 olarak uygulanır.

Prim oranı koşulların değişmesine bağlı olarak Genel Müdürlük Makamınca değiştirilebilir.

KAZA SİGORTALARI :

MADDE 18- Kuruluşa ait tüm motorlu nakil vasıtaları, özel maksatlı araçlar ile iş makineleri ve teferruatı kaza sigortası kapsamına giren rizikolara karşı dahili veya harici sigorta teminatına alınır.

(b) Taşıtların sigortalanması :

Kasko sigortalarında taşıtların sigorta kıymetleri; yenilerde fatura bedeli, kullanmakta olan taşıtlarda ise ilgili Daire Başkanlığınca veya sigortaca tarafından tespit edilen kıymettir.

Trafik sigortalarında Prim bedeli ; Karayolları Trafik Kanununa göre belirlenen değerdir.

idaremize ait araçların sigortalarının yenilenmesini sağlamak üzere her yılın Aralık ayının ilk haftasında işletme Dairesi. Başkanlığınca araçların cinsi, markası, tipi, modeli motor numarası ve sigortaya esas değerlerini kapsayan bir çizelge düzenlenip Malzeme Dairesi Başkanlığına gönderilir.

Kal edilerek kayıtlardan silinen araçların sigortaları iptal edilir.

TAŞIT SİGORTALARINA AİT HÜKÜMLER :

MADDE 19- (a) Birleşik kasko sigortasının kapsamı :

Birleşik kasko sigortası ile araç çalınması, çarpması, yanması, tazminata ve birleşik kasko kapsamındaki her türlü hasara karşı sigorta güvencesine alınır.

Birleşik kasko sigortasında sigorta şirketince ödenmeyen muafiyet kapsamına giren hasar bedelleri için idaremiz şoförlerinin kusurlu olması durumunda ilgili şoföre muafiyet kapsamındaki hasar bedeli rücu edilir.

idaremiz aracını kullanan sürücünün asli kusurlu olduğu durumda, muafiyetli veya muafiyetsiz de olsa kısmi kayıp ve hasar söz konusu olduğu takdirde meydana gelecek hasar miktarı sözleşme harici kalacağından sigortalı sözleşme harici kalan miktar için zeylname yaptırır ve tahakkuk eden prim aracı kullanan sürücüye rücu edilir.

Trafik kazalarında idaremiz şoförlerinin Mahkemece veya bilirkişi raporlarına göre kusurlu bulunmaları durumunda gerek idaremiz araçlarında ve gerekse üçüncü kişilere verilen Kararların İdaremizce tazmini halinde kusurlu olan idaremiz şoförlerine, rücu oranları kurulacak "KAZA İNCELEME KOMİSYONUNCA " belirlenir.

Ancak rücu edilecek miktar şoförün 1 yıllık maaşını aştığı takdirde hasarın tazmin tutarı ve ödeme şekli Genel Müdürlükçe belirlenir.

Hasar gören aracın idaremizin atölyelerinde onarımı durumunda işçilik ücretleri rücu edilecek miktara dahil edilmez.

KAZA İNCELEME KOMİSYONU TEŞEKKÜLÜ

HADDE 20- işletme Dairesi Başkanlığınca Makam onayı ile konuyla ilgili teknik kişiler ve hukukçunun da bulunduğu komisyon teşekkül ettirilir.

Kaza inceleme Komisyonunca tutulan raporlar Genel Müdürlük Makam onayından sonra yürürlüğe girer.

HAVA TAŞITLARI SİGORTASI :

MADDE 21- Kuruluşa ait hava taşıtları (uçuş kontrol uçakları ve helikopterler) Seyrüsefer Dairesi Başkanlığının tespiti ve Malzeme Dairesi Başkanlığının teklifi ile sigorta genel ve özel şartları doğrultusunda Genel Müdürlük Makam onayı ile sigorta, ettirilir.

Kuruluşa gerekli görüldüğü takdirde, harp riskine karşı da sigorta yaptırılabilir.

TAŞITLARIN NOKSAN VE HASAR TESPİTİ :

MADDE 22- Hasar ve noksanlığın tespiti ve ihbarı :

Sigortalı aracın usulüne uygun olarak kullanıldığı sırada veya durduğu yerde hasara uğraması veya kaybı halinde sigortalının sigortacıya karşı görevleri şunlardır;

1. Araçta meydana gelen hasar ve kaybı ihbar süresi içerisinde sigortacıya bildirmek,
2. Çalınma halinde olaydan haberdar olur olmaz durumu derhal güvenlik örgütüne ve gerekli diğer yerlere duyurmak,
3. Meydana gelen zararların artmaması için gerekli tedbirleri almak,
4. Hasar veya kayıpla ilgili evrakları temin etmek.

MALİ SORUMLULUK SİGORTASI :

MADDE 23- Kuruluşa ait menkul ve gayrimenkul mal ve kıymetlerin yangın, nakliyat, ve kaza sigortalarının temini ile birlikte kuruluşun faaliyet, hareket ve konumu dolayısıyla sebebiyet verdiği (netice zararları dahil) her türlü zarara karşı sorumlulukları karşılamak üzere bu sigortalara ek veya ayrı olarak mali sorumluluk sigortası yaptırılabilir.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER :

HARİCİ SİGORTALARIN YAPTIRILACAĞI ŞİRKETLER :

HADDE 24- Harici sigortaların hangi şirketlere yaptırılacağına Genel Müdürlük Makamınca karar verilir.

SİGORTALARDA ZAMAN AŞIMI:

MADDE 25- Dahili sigorta uygulamalarında zaman aşımı uygulanmaz.

Harici sigorta uygulamalarında zaman aşımı düzenlenecek olan poliçelerde belirtilen süredir.

KURULUŞUN KİRAYA VERDİĞİ TAŞIT,BİNA VE DİĞER KIYMETLERİN SİGORTASI :

MADDE 26- Kuruluşun özel ve tüzel kişilere kiraya verdiği ve vereceği taşıtlar, binalar ve diğer menkul ve gayrimenkul mal ve kıymetler kuruluş yararı görüldüğü takdirde kiracı tarafından kuruluş adına harici sigorta ile ve rayiç kıymetleri üzerinden sigorta ettirilmesi sağlanır.Bu takdirde kira sözleşmelerine veya protokollerine, kiraya verilecek kıymetlerin hangi rizikolara karşı sigortalanacağı ve sigorta prim ve teferruatının kiralayana ait olacağı kaydedilir.

Hangi kıymetlerin sigorta yaptırılarak kiraya verileceğine Genel Müdürlükçe karar verilir.

KURULUŞUN KİRALADIĞI TAŞIT,BİNA VE DİĞER KIYMETLERİN SİGORTASI :

MADDE 21'- Kuruluşun kiraladığı taşıt,bina ve diğer kıymetlere ait sözleşmelerde sigorta yapılması hükme bağlanmışsa,bunlar rayiç kıymetleri üzerinden ve harici sigorta ile teminat altına alınır.

Kiralanın kıymetlerin hangi rizikolara karşı sigortalanacağı sözleşmelerinde kayıtlı değilse, bu husus Kuruluş tarafından tespit edilir.

Kiralanın kıymetlerin sözleşmelerinde sigorta edileceği kaydının bulunmaması durumlarında,Kuruluş muhtemel gördüğü rizikolara karşı sigortasını yaptırabilir.

MEVCUT SİGORTALARIN DURUMU :

MADDE 28- Bu yönetmelik yürürlüğe girdiğinde, daha önce yaptırılmış olan sigortalar ve formlar aynı şekilde devam ettirilir.Bu sigortaların süresi bittiğinde yönetmelik hükümlerine uygunluk sağlanır.

YÜRÜRLÜK :

HADDE 29- Bu yönetmelik hükümleri DHMİ Yönetim Kurulunun onayını müteakip yürürlüğe girer.

YÜRÜTME:

MADDE 30- Bu Yönetmelik DHMİ Genel Müdürlüğü tarafında yürütülür.